

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VALIMAKI, Editor & Manager Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Toisen latomakoneen epäkuuntoon joutumisen takia on tämä numero lehteämme hiukan yksipuolinen, on jouduttu jättämään aiottuja kirjoituksia pois ja täyttämään sillä mitä sattui olemaan ladottuna. Seuraavaa numeroa varten saatane se kai jo kuntoon.

YLÖS ULLAKOLLE.

Asuntopula alkaa vaivaamaan ihmisiä jokaisessa Amerikan kaupungissa. Huoneita on liian vähän, selitetään joka kaupungista ja vuokrat kiipevät pilviä kohden. Mutta ei ainoastaan vuokrat, vaan vuokraajat myöskin alkavat kiipeillä yhä yleemmäksi. Amerikan kaupungeissa ei ole tähän saakka ollut yleisesti tapana laittaa asunokuntoon ullakkoita, mutta nyt kerrotaan nimittäin, joka on tavallisten asunokuntojen yläpuolella ja josta vesikatkon vuoksi ei voi tehdä täysikokoista huonetta. Mutta nyt otetaan nämäkin käyttöön. Chicagossa esimerkiksi on rakennuskomissionerit lasketuttanut huoneet ja saanut selville, että Chicagossa voitaisiin laittaa asunokuntoon noin 180,000 vinttikamaria. Näihin mahtuisi asumaan kaikkiaan noin 200,000 ihmistä. Ja saatuaan tämän selville, on hän antanut talojen omistajille luvan ja kehotuksen vielä laittaa vinttikamari kuntoon. Kohdullisella vuokralla tuottavat vinttikamarit 20 prosenttia sille pääomalle, mitä niiden laittamiseen täytyy sijoittaa. Tuotavaa bisnes siis. Se on vakuutusena meille että vinttikamarit tulevat suosiksi. Sillä uusia huoneita ei kannata rakentaa vuokraamista varten, ellei vuokrat yhä vieläkin nouse. Niin vakuuttavat talojen omistajat. Siis "vinnille" vaan täytyy amerikkalaisten vuokraajien kiivetä ja siten astua taas yhden askeleen lähemmäksi sitä ahdasta elintapaa mikä Euroopan köyhälistön kohtalona on ollut vuosisatoja. Tarvitsee enää vaan muutaman vuoden "kun työlläisellä on tavallinen vuoteesta asemesta sitten laatikko makuupaikkana ja säkit peitteenä, kuten Euroopan suurkaupunkien köyhämällä. Mutta sittenpä ei taida enää ollaakaan yhtä paljon sellaisia työlläisiä jotka porvarien kiitoksesta menevät tervaa ja höyhänsiä sosialistiaattorille antamaan.

JÄRJESTYMATTOMIEN VALTIOIDEN EDUSTUS PUOLUEKONVENTSIONISSA. Koska monissa osastoissa länsirannikolla on syntynyt napina sen johdosta, että täälläkin täytyy maksaa puolueen konventionivero, vaikka ei saadaakaan edustajaa konventioniin, sentähden ettei ole valtiojärjestöä joka sellaisen valitseisi, ilmoittaa kansallissihteeri, että jokainen järjestymätön valtiokunta on oikeutettu lähettämään yhden edustajan konventioniin, mutta puolue maksaa hänen kuluistaan ainoastaan niin suuren summan, mitä se perii siitä valtiosta konventionimerkeissä. Jos esimerkiksi Oregonin edustajan matkakulut y. m. tekisivät 250 ja puolue moisi konventionimerkkejä ainoastaan \$150 arvosta, maksaisi puolue \$150 hänen kuluistaan jne. Osastojen johtajat lähetäisivät olisi suoritettava loput.

Tällaisilla ehdoilla voitaisiin näistä valtioista edustajia lähettää. Kansallissihteeri ei mainitse mitään siitä, millä tavoin edustajat olisi valittava, mutta meidän käsittääksemme ei valintaa enää kerkisi kansallisihteerin valitsemalla. Woodlandin osaston ehdotus, joka on julkaistuna toisessa paikassa tätä lehteä ja jossa ehdotetaan, että lähetetään yksi edustaja Washingtonin ja Oregonin puolesta yhteisesti ja että hänen valintansa toimitetaan aluekokouksessa, parhain ja selvintä tapa suoritettua koko jutusta. Näistä kahdesta valtiosta tulee niin paljon veroa, että sillä yksi edustaja voidaan lähettää ja valinta kyllä keritään toimittamaan vielä aluekokouksessakin, kunhan vaan on varmaa sitten että edustaja riitelemättä saa jokaisen osaston valtakirjan. Katselekaa siis edustajajohdokas tai ehdokkaat ajoissa. Jos joku aikoo Toverin toimiksesta hien kilitä ehdottaa, niin pyydämme etukäteen huomauttaa, että meillä tarvitaan kipeästi jokainen mies paikallaan mitä meillä nyt on. Ei ole varaa laskea ketään neljän viiden viikon reissulle.

Palkat ovat olleet korkeat viime vuosina. Työtä on ollut runsaammin kuin mitä sitä on ollut miesmuistiin. Farmarit ovat saaneet hyvän hinnan tuotteistaan ja kuitenkin on vuokralaisten luku maassa kasvanut huomattavasti. V. 1890 asui 52 prosenttia Yhdysvaltain asukkaista vuokrahunneissa. V. 1900 oli tämä luku kasvanut jo 55 prosenttiin ja v. 1910 teki se 58 prosenttia. Nyt arvellaan vuokrahunneissa asuvien lukumäärän noussevan hyvän joukon yli 60 prosenttiin ja voidaan mennä ehkä 65:n asti. Tähän sisältyy kaikki jotka asuvat vuokralla, joko maalla tai kaupungissa. Tähänasti kerätyt tilastot osoittavat vuokralaisten luvun lisääntyneen kaupungeissa jokseenkin samassa suhteessa kuin ennenkin. Mutta maaseuduilla on vuokraviljelijäin lukumäärä noussut erittäin huomattavasti viimeisten kymmenen vuoden ajalla, varsinkin keskialueella ja etelässä. Tämän tähden arvellaan vuokralaisten lukumäärän kasvaneen tämän kymmenen vuoden ajalla nopeammin kuin ennen. Vastapainoksi tälle "maailman rikkaimman" maan vuokratilastoille sopii muistaa vaikkapa Ranskan vuokratilasto. Siellä asui ainoastaan 20 prosenttia maan asukkaista vuokrahunneissa ennen sotaa. Se jo yksinäin osottaa Ranskan talouden pikkuporvarillista luonnetta ja selittää myöskin miksi siellä työväenliikekin on sen mukaista.

tetaan, että lähetetään yksi edustaja Washingtonin ja Oregonin puolesta yhteisesti ja että hänen valintansa toimitetaan aluekokouksessa, parhain ja selvintä tapa suoritettua koko jutusta. Näistä kahdesta valtiosta tulee niin paljon veroa, että sillä yksi edustaja voidaan lähettää ja valinta kyllä keritään toimittamaan vielä aluekokouksessakin, kunhan vaan on varmaa sitten että edustaja riitelemättä saa jokaisen osaston valtakirjan. Katselekaa siis edustajajohdokas tai ehdokkaat ajoissa. Jos joku aikoo Toverin toimiksesta hien kilitä ehdottaa, niin pyydämme etukäteen huomauttaa, että meillä tarvitaan kipeästi jokainen mies paikallaan mitä meillä nyt on. Ei ole varaa laskea ketään neljän viiden viikon reissulle.

NÄIN SITÄ ON SITTEN RIKASTUTTU.

Palkat ovat olleet korkeat viime vuosina. Työtä on ollut runsaammin kuin mitä sitä on ollut miesmuistiin. Farmarit ovat saaneet hyvän hinnan tuotteistaan ja kuitenkin on vuokralaisten luku maassa kasvanut huomattavasti. V. 1890 asui 52 prosenttia Yhdysvaltain asukkaista vuokrahunneissa. V. 1900 oli tämä luku kasvanut jo 55 prosenttiin ja v. 1910 teki se 58 prosenttia. Nyt arvellaan vuokrahunneissa asuvien lukumäärän noussevan hyvän joukon yli 60 prosenttiin ja voidaan mennä ehkä 65:n asti. Tähän sisältyy kaikki jotka asuvat vuokralla, joko maalla tai kaupungissa. Tähänasti kerätyt tilastot osoittavat vuokralaisten luvun lisääntyneen kaupungeissa jokseenkin samassa suhteessa kuin ennenkin. Mutta maaseuduilla on vuokraviljelijäin lukumäärä noussut erittäin huomattavasti viimeisten kymmenen vuoden ajalla, varsinkin keskialueella ja etelässä. Tämän tähden arvellaan vuokralaisten lukumäärän kasvaneen tämän kymmenen vuoden ajalla nopeammin kuin ennen.

Vastapainoksi tälle "maailman rikkaimman" maan vuokratilastoille sopii muistaa vaikkapa Ranskan vuokratilasto. Siellä asui ainoastaan 20 prosenttia maan asukkaista vuokrahunneissa ennen sotaa. Se jo yksinäin osottaa Ranskan talouden pikkuporvarillista luonnetta ja selittää myöskin miksi siellä työväenliikekin on sen mukaista.

Vastapainoksi tälle "maailman rikkaimman" maan vuokratilastoille sopii muistaa vaikkapa Ranskan vuokratilasto. Siellä asui ainoastaan 20 prosenttia maan asukkaista vuokrahunneissa ennen sotaa. Se jo yksinäin osottaa Ranskan talouden pikkuporvarillista luonnetta ja selittää myöskin miksi siellä työväenliikekin on sen mukaista.

Alustuksia

WESTERN WORKMEN'S PUBLISHING SOCIETYN VUOSIKOKOUKSELLE HUHTIK 17 PÄIVÄ, 1920.

Astorian Suomalainen Sosialisti Klupi keskustellessaan Toverin suhtautumisesta kansainvälisen sosialistisen liikkeen periaatteelliseen ja käytännölliseen toimintaan suhteeseen, antaa tämän alustuksen kautta jäsenistönsä mielipiteet julkisuuteen. Useat puheenvuorot käyttivät olivat yksimielisiä siitä, ettei mitään tahdittomuutta ole sanottavasta ilmenyt kuluneen vuoden ajalla Toverin toimittuksen taholta, mikä kaipaisi erinäisempiä muutoksia. Joidenkin yksitysten mielestä on toimitus ollut puolueellisen vasemmistolaisuusohjelman käsitteleviä kirjoituksia, liittäen näitä peräkkäin sellaisiin kirjoituksiin, joihin niitä ei olisi tarvinnut. Väittivät Toverin kallistuvan oikeistolaisien puolelle enemmän, kuin vasemmiston. Toivoivat korjauksia tähän. Useimmat kuitenkin olivat sitä mieltä, että Toveria on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu niin hyvin, kuin se on ollut mahdollista. Toinen kritiikkilinen äänensä antoi valituksia laiminlyömisestä tai muista sellaisista tärkeistä luokkajohdosta, joihin niitä ei olisi tarvinnut. Väittivät Toverin kallistuvan oikeistolaisien puolelle enemmän, kuin vasemmiston. Toivoivat korjauksia tähän. Useimmat kuitenkin olivat sitä mieltä, että Toveria on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu niin hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

Ylläolevan perusteella lausui Astorian S. S. Klupi, että Toveri on kuluneen toimintavuoden ajalla toimitettu hyvin, kuin se on ollut mahdollista.

nähdessä. Se, mitä edellisessä alustuksessa on sanottu menneeseen toimintaan, sanotaan tässä alustuksessa vaatimuksia ja toivomuksia. Yleensä ollaan sillä kannalla, että Toveria on toimitettava jyrkän luokkajohdostaan valossa, horjumatta sinne tai tänne. On seurattava kiinteästi koti- ja ulkomaisia asioita, ilman mitään ennakkoluuloja sosialistisen hengen valossa. Selostettava erisuuravirtauksia sellaisina kuin ne kulloinkin ilmenevät, lukuunottamatta sitä, missä ne ilmenevät. Myös on tuettava työväenliikettä, lakkoja sekä muita olojen korjausvaatimuksia, selostettava niitä, olipa ne kenen järjestön toimeenpanemina tahansa.

Ennenkaikkea on työväen lehden ensimmäinen velvollisuus valistaa ja kasvattaa lukijakuntaansa ymmärtämään tämän järjestelmän ymmärtämisen ja sosialistisen järjestelmän perimmäisen. Näillä muutamilla vaatimuksilla jätämme Toverin, toimituksen johtokunnan valvonnan varaan taivaltamaan tulevaisuutta kohti. (Astorian S. S. Klupin alustuskokouksessa). Hyväksytty Klupin kokouksessa maalisk. 24 p. 1920.

Uutisia Neuvosto-Venäjältä

Hyvä on ollut vastaanotto. Viimeksi tänne saapuneet Suomen lehdet kertovat karjalaisen ja Pohjois-Venäjän asukkaiden ottaneen riemuksella vastaan kaikkialla bolševikkijoukot, kun he ovat voimakkaasti tunkeutuneet Pohjois-Venäjän kaupunkeihin ja kyliin. Heitä on tervehditty todellisina pelastajina, jotka tulevat ainakin ajoiksi vapauttamaan Pohjois-Venäjän asukkaat kaiken maailman ryöväreistä, joiden terroriseraama asujamisto on ollut senjälkeen kuin viralliset sotajoukot on sieltä poistettu.

Kun punasen armeijan 154:s rykmentti marssi Arkangelin helmik. 22 p., oli jokainen talo kaupungissa liikutettu ja jokainen asukas, joka vaan kykeni ulos tulemaan, oli kadulla vanhoja tovereita tervehdittä. Virallisten tietojen mukaan ovat punaset saaneet vielä suunnattomia sotasallia Pohjois-Venäjältä, vaikka siellä ei yleensä luultu enää paljon tavaraa olevankaan. Suomen lahtarit ovat kovasti paikoillaan bolševikkien valtuuksista täällä suunnalla. Sitä pidetään "vaarana Suomelle", sillä rajan vartiointiin täällä lisääntyneellä sadalla kilometrillä ja kun valtaajien joukossa on paljon entisiä Suomen pukaartilaisia, pidetään itsestään hyväksyttynä asiana, että sieltäpää alkaen aluksi kiikkä propagandatyö ja sitten hyökkäykset rajan poikki. Liikkeitä suojeluskunnille tullaan tähänkin vedoten vaatimaan.

Surkeat ovat pyöveliä jäljet. Harbiinista lennättäen Pietarin lehdille, että kun Siperiassa etenevät bolševikkijoukot äskettäin tapasivat erään Kotihkin joukon jätteet 150 virstaa itään Omskista, oli joukko niin surkeissa kunnossa etteivät punaset voineet asettaa heitä edes muodollisen sotavankueuden alaiseksi. Ne miehet jotka eivät olleet lauantaihin saastuttamia, olivat näin ja kurjuuden heikentämistä siinä määrin etteivät jaksaneet aseita kantaa. Joukko jaettiin, sairait ja terveet erilleen ja asetettiin sairaalahoitoon alaiseksi. Niille seuduin missä armeija oli liikkunut, oli lauantaihin kullekin tien varrella kymmeniä virstoja pitkiä. Asukkaat niistä kylistä, jotka heidän tienä varrella olivat olleet, olivat kaikki joko kuolleet tauteihin tai paenneet kotoaan.

YHTÄ JA TOISTA

Eläminen ennen ja nyt. Elämisestä tulee nykyäkin hyvin usein puhe, sillä se on kaikkein vaikeinta hommaa. Joku luulisi että eläminen on helppoa, kun olla kyllätyksellä, eikä ole tietäkkeenäkään, vaikka mitä tapahtuisi. Mutta ei se ole helppoa. Ei käy pänsä enää se että olisi välinpitämätön elämisen nähdessä nykyäkin kuten ennen. Sillä leipä tahtoo aina loppua ja se se panee vähän miettämään, että mikä piri sinä oikein rikeeraa. Eläminen on ollut ihmiselle tietyksi aina vaikeaa, senjälkeen kun se puissa hyppimisen on jättänyt ja alkanut valmistamaan ruokansa ennenkin sen työ; menettänyt entisen hyvän turkkinsa ja joutunut hakemaan nukkumaan josta katon ja seinän sisällä y. m. sellaista. Mutta milloinkaan ei eläminen ole kuitenkaan niinpalojontyötä kysynyt kuin nykyisin, niiltä joiden työstä täytyy elää, vaikka sen nyt pitäisi olla helpointa. Nythän tehdään koneilla kaikki, yksin joulumainin. Mutta niin se vaan on. Koittakoonpa vaan yksinäisyyttä miehet vielä sitä, minkä ennen saattoi tehdä meidän milloin niin halutti, että pistää koivet vuodeksi seinänsä "syöksikseen", niin näkee miten kaavan puoritalon isäntä sitä Perheellisiä nyt ei ole pu-

Armeijasta oli jällel noin 2,000 miestä. Kommunistit Harkovissa voittoli. Moskova, helmik. 15 p. (S.T.T.—Radio.) Tehdasneuvostojen uusia vaaleissa Harkovissa ovat kommunistit saaneet enemmistön. Menshevikit, jotka ovat pitäneet Harkovia yhtenä päätöksikohana ja siellä julkaisivat sanomalehteä, ovat joutuneet täydellisesti tappiolle.

Moskovan neuvoston uusintavaalit. Moskova, helmik. 16 p. (S.T.T.—Radio.) Tämänlaisessa "Investiasa" julkaistun määrärajan "pian" tapahtuvia Moskovan neuvoston uusintavaaleja varten. Äänioikeus on kaikilla 18 vuotta täyttäneillä työlläisillä, jotka eivät käytä hyväkseen toisten työtä, katsomatta sukupuoleen tai kansallisuuteen. Äänioikeuttettuja ovat siis työlliset ja virkalliset, rautatieiset, sotilaat, miliisimiehet, sairaalan palvelushenkilöt, sosialististen laitosten henkilökunta, henkilöt, jotka opettavat työlläisille kaunokaita ja kirjallisuutta y. m. Äänioikeutettomia ovat ne, jotka käyttävät hyväkseen toisten työtä saadaksen siitä voittoa sekä kaikki, jotka työtä tekemättä elävät joillakin tiloilla. Samoin ovat äänioikeutettomia kaikki kauppiat ja kaupan välittäjät sekä kaikki entiset poliisit ynnä kaikki epäillistä rikokista tuomitut henkilöt. Vaalit tapahtuvat Moskovan neuvoston valitseman keskuskomitean valvonnan alaisina. Työlliset äänestävät tehtaissa ja työpaikoissa sekä virkalliset ammatillitoissa.

Rock Springs, Wyo.

Ne ompeluseuran ilmat ovat nyt olleet ja menneet, ja olihan niistä siveä tulo, yli 70 dollarin. Käsitöistä menivät kaupaksi kuin siimaa. Vaan ilmiäni perästä en ole kuullut niin hien hiiskausta. Jokohan nukkua kollahti keväiseen uneen, onhan se kovin raukaisevaa. Naiset, eteenpäin vaan! Toimintaan! Kiireellä valmistelemaan vielä jotakin repäisevää, vaikkapa illan viettoja jos olette väsyneet jo käsitöistä ahtelemaan. Sekin naisten päivä jäi viettämättä. Piirhän on Vappu käsissä. Sopiai ruveta valmistelemaan ohjelmaa jo sitä varten, että saisi sen tarkoitustaan vastaavaksi, onhan silloin osaston vuosijuhlatkin.

Sitten ilmoitan teille erään uutisen, jota en voi salasuutenani enää piittää, vaikka ei sitä olekaan erityisesti minulle ilmoitettu, olenhan vain kuullut, että näytökappalekin olisi tulossa tässä kevätpuoleen. Näytöksen nimessä en tiedä, vaan jotakin hauskaa se lienee, sen vakuutan. Niin, sitten lienee kaikkein ikävintä ruveta puhumaan osastomme sisäisistä asioista. Tämän vuoden ajalla on osastomme toiminta ollut kovin heikko. Kokouksia ei tahdo saada pidettyä. Jäsenet eivät saavu kokouksiin, ainoastaan 3 tai 5 henkilöä, jotka säännöllisesti niinh tulevat. Kuoletko siis osastomme täällä? Teen tämän vakavan kysymyksen todellisella tarkoituksella. Suomalaisia on paikkakunnallamme siksi paljon, että kannattaisi kylläkin tehdä ahkeraa agitointityötä. Ehkäpä siitä olisi enempi hyötyä kuin niistä tyhjänä istutuista illoista, jossakin sapan pyödyllä pidetyistä poliitikkipuubeista. Huviotimikunta voisi myöskin tarkistaa toimintansa, panna toimeen enempää kuin ilmiäni, ehdotan, että tulevat Vappujuhlat muodostettaisiin kokonaaan agitointi-iltaesityksi. Voitaissipa siellä ottaa uusia jäseniäkin ja sitten voisivat tulla osaston kokoukseen hyväksyttäväksi. Näin keuhkorovalla olisi paljon aikaa toimia työväen luokan eduksi. Työajaltakin joutaa joku päivä viikosta

hettakaan. Jos viikon on työstä pois, saa katsoa ettei joutu vuodeksi "hooliin". Mutta kun näistä asioista tulee puhe "parempaan luokkaan" kuuluvin ihmisten kanssa saa usein kuulua sen väitteen ettei vika ole niinkään paljon korkeissa elinkustannuksissa kuin korkeassa elämisessä. He väittävät että järkeä elää ilman ylliesi. "Eletään komeammin kuin presidentti", kuului äänen erään porvarilehden lausunto lännen tukkijakista. Ja että me kaikki nykyisin "komeammin" elämme kuin presidentti siitä saamme varman todistuksen, ei nykyaikoina, vaan historiasta. Eräs vanha kirjastoajan penkoja on löytänyt Washingtonista yhden maan kuuluisimman ja ainakin työlläispiireissä enimmäin rakastetun presidentin, Lincolnin, ruokavaraalokasta, jotka komeammattoisesti todistavat ettei tämä maailman kuulu presidentti aikanaan maksanut koko perheensä ruokailusta enempi kuin noin kaksi ja korkeintaan 30 dollarin kukaan, vaikka hänellä oli vielä siitä ruokittava kaikenmaailman diplomaatin ja muut ruokailuun viereksensä. Nykyisin maksoo "seksunamieskin" useimmissa paikoissa neljäkymmentä dollaria kun boordista, — elää siis puolta komeamman, mitä kulutettiin rahamäärään tulee.

la. Otamme tähän näytteeksi las-

la. Otamme tähän näytteeksi las- kua yhdestä ruokalahetyksestä joka "Anepille" oli annettu 1860, Cottage Marketissa, Washingtonissa.

6 chickens\$2.00
1 chicken fancy 38
5 lamb chops 15
1 peck potatoes 40
1 barrel potatoes 1.62
2 lbs steak 45
Yhteensä\$5.00

Menkääpä nyt ostamaan kuutta kanaa, sellaisia joita viittä Euroopan makeasuille herroille tarjosi Yhdysvaltain presidentin puolesta päivällisiksi, eikä sellaisia santamaisia lukoppia joita me syömme "spring chicken" nimellä ravintolasta, niin saatte nähdä mitä ne maksavat. Lincolnin maksoi niistä 2 dollaria. Meidän aikamme saa olla kiitollinen jos saa niitä kahdellakymmenellä. Jos enä perunatynnyri sitten? Dollari ja 62 senttiä vain. Nyt maksoo sama määrä perunoita kolme-tal neljätoista dollaria ja sittenkin on niistä puoli mädänneitä. Sellainen on ero hinnoilla nykyisen ja sen ajan välillä. Kun otamme senisäksi huomioon että Lincolnin aikoinakin saivat tavallisen ammatillainen kahdesta, kahteen ja puoleen dollariin päiväl- lisen eiä sovi sanoa, että me enemmasti nyt eläisimme kuin on panna- llaakin eroa sen ja nykyajan välillä.

sihen, jolloin mainikkompania antaa niitä "lupapäiviä". Työlämiehet ja naiset! Herättäkää! Rientäkää joukoin riveihin toimimaan työväen luokan eduksi. Jos olettekin jokus väsyneitä, niin reipastuoka, sillä oma, lastemme tulevaisuus on vaarassa sorsua. Muistakaa niitä kauneita sanoja: "Jää kuitenkin nyt tehty lapsillemme." Lastensa eteen jokainen isä ja äiti uhraa ilolla. "Kylänheittä."

Kansalaissodan ja valkoisen terrorin ajalta

Ennen julkaisemattomia numerotietoja. Viilpulan pitäjän työväen puolueeseen kuuluvia asukkaita joutui kansalaissodan ja sitä seuranneen valkoisen hirnavallan uhriksi kaikkiaan 103. Näistä murhattiin 47, vankiloitettiin 37, vankiloista päästyään kuoli 6. taistelussa kaatui 9 ja tietymättömiin on hävinnyt 4. Ammatillien jakaantuv surmansa saaneet seuraavasti: metallityöläisiä 3, tehdastyöläisiä 11, sahatyöläisiä 10, rautatieäisiä 11, tilallisia ja tilallisten poikia 5, palstatilallisia 5, kaupantorppareja ja torpanpoikia 11, työmiehiä 55 ja käsitöläisiä 3. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 81 ja punakaarteihin oli liittynyt 60. Perheellisiä oli surmansa saaneita 41, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 68.

Sammattin pitäjän työläisasukkaita murhattiin 29, vankiloitettiin kuoli 4 ja rintamalla kaatui 3. Näistä oli kauppalaita ja kauppalalaisia 2, työmiehiä 18, torppareja ja torpanpoikia 11 sekä käsitöläisiä 5. Työväen järjestöihin kuoli surmansa saaneita 26 ja punakaarteihin oli liittynyt 24. Perheellisiä oli surmansa saaneissa 20, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 32. Murhattuista oli naisia 3.

Loimaan pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia joutui kansalaissodan ja sitä seuranneen hirnavallan uhreiksi ainoastaan yksi, joka murhattiin Kajaanissa maaliskuulla. Suojeluskunta perustettiin pitäjään jo elokuulla 1917 aseistautui seuraavan vuoden tammikuulla. Työväki ei ollut aseistettu.

Ruoveden pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia sai kansalaissodan ja sitä seuranneen valkoisen hirnavallan yhteysesä surmansa kaikkiaan 267. Näistä kuoli vankiloihin 157, vankiloista päästyään kuoli 12, murhattiin 22 ja rintamalla kaatui 46. Ammatillien jakaantuv surmansa saaneet seuraavasti: torppareita ja torpanpoikia 56, tilallisia ja tilallisten poikia 13, makkilapalaisia 6, käsitöläisiä 7, työmiehiä 154 ja metsävartoita 1. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 211 ja punakaarteihin oli liittynyt 196. Perheellisiä oli surmansa saaneita 118 joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 214. Nuorin surmansa saaneista oli 15 vuotias, vanhin 84 vuotias.

Suojeluskunta perustettiin pitäjään lokakuulla 1917 ja aseistautui joulukuulla samana vuonna. Järjestyskaarti, joka oli perustettu syyskuulla 1917, muodostettiin punakaartiksi tammik. 28 p:nä 1918.

Päikjärven pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita kuoli vankiloihin 7, vankiloista päästyään kuoli 1, murhattiin 1 ja tietymättömiin on hävinnyt 1. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 7 ja punakaarteihin oli liittynyt 4. Suojeluskunta pitäjään perustettiin syyskuulla 1917. Työväenjärjestöä, joka saman vuoden joulukuussa oli perustettu, hajaantui kapinan alussa. Ei ollut aseistettu.

Ilomantsin pitäjän työläisasukkaita kaatui rintamalla 1, vankiloissa kuoli 12, vankiloista päästyään kuoli 1 ja murhattiin 3. Ammatillien jakaantuv surmansa saaneet seuraavasti: torppareita ja torpanpoikia 5, käsitöläisiä 3, kaupantorppareja ja torpanpoikia 11, työmiehiä 55 ja käsitöläisiä 3. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 81 ja punakaarteihin oli liittynyt 60. Perheellisiä oli surmansa saaneita 41, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 68.

Artjärven pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita murhattiin 7, vankiloitettiin kuoli 13, vankiloista päästyään kuoli 10, vankiloista päästyään kuoli 1 ja tietymättömiin on hävinnyt 2. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 81 ja punakaarteihin oli liittynyt 134. Perheellisiä oli surmansa saaneita 78, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 108.

maan katsoen mitä me saamme käsitellä lähtien todellakin meidän elävän komeammin kuin senaikainen presidentti. "Sellainen on vallankumouksen kulku."

Sakan viime päiväisten kamppailujen ajalla on jo ilmennyt monta surullista ja huvitavaakin ilmiötä. Erästä tapauksesta kertovat sanomalehtikirjailijat seuraavalla tavalla."

Kaksi kuukautta takaperin vangitutti Noke useita kommunistien johtomiehiä. Niiden mukana oli myöskin edustaja Daumig, jota kommunistien piirissä pidetään neuvostojärjestelmän teorian tarkimpina tutkijana ja teoretikkona. Hän oli Berliinin vankilassa kun monarkistit valtasivat suurimman osan kaupunkia. Vallankumoukselliset työläisjoukot alkoivat liikehtii, mutta ne eivät olleet tietoisia mihin päin olisi iäkettävä, puuttui johtajia. Silloin ilmotti joku torilla seisovalle työläisjoukko: "Daumig on vankilassa, haetaan Daumig johtamaan!" Puolen tunnin kuluttua oli Daumig kymmenen toverinsa kera vallankumouksellisten toveriensa keskeillä, pitien ankaraa puhetta vallankumouksen pettureita vastaan. Eberthin sotaväki oli lakenut hänet vaipaaksi vankilasta ja seuraavana aamuna oli hän toverineen Berliinileislakon johdossa, lakon mikä ajoi

tuvat surmansa saaneet: työmiehiä 9, käsitöläisiä 1, talollisten poikia 3, vuokramiesten poikia 2 ja vuokraajia 2. Surmansa saaneista kuoli työväen järjestöihin 10 ja punakaarteihin oli liittynyt 11.

Suojeluskunta perustettiin pitäjään tammik. lopulla 1918. Punakaarttiin oli paikkakunnalla. Möhkätehtäällä, mutta ei ollut aseistettu.

Kuopion maalaikunnan työväenpuolueeseen kuuluvia asukkaita kuoli vankiloissa 27, vankiloista päästyään kuoli 1 ja murhattiin 2. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 27 ja punakaarteihin oli liittynyt 12.

Juupjoen kunnan työväenpuolueeseen kuuluvia asukkaita joutui kansalaissodan ja sitä seuranneen valkoisen hirnavallan uhreiksi kaikkiaan 111. Näistä murhattiin 41, vankiloitettiin kuoli 37, vankiloista päästyään kuoli 2, rintamalla kaatui 20, vankiloitettiin päätöksellä teloitettiin 2 ja Tampereen valtuutuksessa on tuntemattomalla tavalla joutunut kadoksi 9. Surmansa saaneet jakaantuvat ammatillien seuraavasti: sekatyöläisiä 76, rautatieäisiä 3, kaupantorppareja ja palstatilallisia 24, käsitöläisiä 1. Maanviljelijöitä, torppareja ja palstatilallisia 5. Työväenjärjestöihin kuoli surmansa saaneista 101 ja punakaarteihin oli liittynyt 85. Kapinaurheista oli perheellisiä 43, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on kunnassa 85. Surmansa saaneista oli naisia 2.

Suolaisten pitäjään perustettiin suojeluskunta lokakuulla 1917. Punakaarti ei ollut.

Kansalaissodan aikana vangittiin m. m. lähes 60 kutsunnasta poisjäänyttä miestä, joita säilytettiin työväentalolla, jonka suojeluskunta oli haltuunsa ottanut.

Loimaan pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita joutui kansalaissodan ja sitä seuranneen hirnavallan uhreiksi ainoastaan yksi, joka murhattiin Kajaanissa maaliskuulla. Suojeluskunta perustettiin pitäjään jo elokuulla 1917 aseistautui seuraavan vuoden tammikuulla. Työväki ei ollut aseistettu.

Ruoveden pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita kuoli vankiloihin 7, vankiloista päästyään kuoli 12, murhattiin 22 ja rintamalla kaatui 46. Ammatillien jakaantuv surmansa saaneet seuraavasti: torppareita ja torpanpoikia 16, käsitöläisiä 9, metallityöläisiä 16, kirjantäijäitä 1, talollisten poikia 2 ja merimiehiä 1. Työväenjärjestöihin kuoli surmansa saaneista 168 ja punakaarteihin oli liittynyt 188. Perheellisiä oli surmansa saaneissa 61, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on pitäjässä 139. Surmansa saaneista oli joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 214. Nuorin surmansa saaneista oli 15 vuotias, vanhin 84 vuotias.

Suojeluskunta perustettiin pitäjään lokakuulla 1917 ja aseistautui joulukuulla samana vuonna. Järjestyskaarti, joka oli perustettu syyskuulla 1917, muodostettiin punakaartiksi tammik. 28 p:nä 1918.

Päikjärven pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita kuoli vankiloihin 7, vankiloista päästyään kuoli 1, murhattiin 1 ja tietymättömiin on hävinnyt 1. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 7 ja punakaarteihin oli liittynyt 4. Suojeluskunta pitäjään perustettiin syyskuulla 1917. Työväenjärjestöä, joka saman vuoden joulukuussa oli perustettu, hajaantui kapinan alussa. Ei ollut aseistettu.

Ilomantsin pitäjän työläisasukkaita kaatui rintamalla 1, vankiloissa kuoli 12, vankiloista päästyään kuoli 1 ja murhattiin 3. Ammatillien jakaantuv surmansa saaneet seuraavasti: torppareita ja torpanpoikia 5, käsitöläisiä 3, kaupantorppareja ja torpanpoikia 11, työmiehiä 55 ja käsitöläisiä 3. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 81 ja punakaarteihin oli liittynyt 60. Perheellisiä oli surmansa saaneita 41, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 68.

Artjärven pitäjän työväenpuolueeseen lukeutuvia asukkaita murhattiin 7, vankiloitettiin kuoli 13, vankiloista päästyään kuoli 10, vankiloista päästyään kuoli 1 ja tietymättömiin on hävinnyt 2. Surmansa saaneista kuoli työväenjärjestöihin 81 ja punakaarteihin oli liittynyt 134. Perheellisiä oli surmansa saaneita 78, joiden jälkeijättämiä alaikäisiä sotaorpoja on 108.

maan katsoen mitä me saamme käsitellä lähtien todellakin meidän elävän komeammin kuin senaikainen presidentti. "Sellainen on vallankumouksen kulku."

Western Workmens Publishing Society'n jäsenet kutsutaan täten yhtion varsinaiseen vuosikokoukseen, joka pidetään Astoriassa, Ore., lauantaina, huhtikuun 17 p., 1920 kello 10 ap. S. S. Klubin talolla, 264 Taylor Ave.

Kokouksessa luetaan edellisen vuoden tili- ja toimintak